

*Akif Əli oğlu Səfərov 24 avqust 1955-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olub. Atası Əli kişi və anası Nəcibə xanım 1948-ci ildə Ermənistandan Azərbaycana deportasiya olunanlardandır. Ailədə üç övlad olan Akif Səfərov 1962-ci ildə Gəncə şəhərində orta məktəbin 1-ci sinfinə daxil olub və 18 saylı tam orta məktəbi bitirib. Məktəbdə oxuduğu illərdə dram dərnəyinə üzv yazılan Akif Səfərov burada hazırlanan Səməd Vurğunun "Vaqif" tarixi dramında rol alıb. Səhnədə ifasını görən Ədəbiyyat müəllimi olan Mürşüd Məmmədov baxışdan sonra onun çox istedadlı bir aktyor olacağını söyləyib. Akif Səfərov da elə Ədəbiyyat müəllimi olan Mürşüd Məmmədovun fikirlərinə əsaslanaraq orta məktəbi bitirdikdən sonra 1972-ci ildən 17 yaşındaikən taleyini Gəncə Dövlət Dram Teatrına bağlayıb. Valideynləri onun bu sənət ocağında çalışmasına heç zaman mane olmayıblar. Əksinə onun sənəti ilə hər zaman fəxr ediblər. Əvvəlcə Gəncə Dövlət Dram Teatrına fəhlə olaraq işə qəbul olunub. Bir illik əmək fəaliyyətindən sonra hərbi xidmətə yollanıb. Hərbi xidmətdən qayıtdıqdan sonra yenidən Gəncə Dövlət Dram Teatrının Əlbəsə sexində fəhlə olaraq əmək fəaliyyətini davam etdirib. İstedad və bacarığını görən qocaman səhnə ustalarının məsləhəti ilə bir ildən sonra teatrın aktyor heyətinə qəbul olunub.*

# Səhnə fəaliyyətinin 45 ili

## Səhifəmizin qonağı aktyor Akif Səfərovdur

- Aktyor olaraq 45 illik səhnə fəaliyyətiniz müddətində komediya janrında olan pyeslərdə əsas və köməkçi obrazlarda çıxışlarınız olub. Bu obrazların daha çox Sizə yaxın olanı varmı?

- İlk illərdə aktyor olaraq kütləvi səhnələrdə və əsasən də gənc oğlan obrazları mənə həvalə olunurdu. Səhnə fəaliyyətim müddətində iki obrazım mənim üçün daha çox doğma olaraq hesab oluna bilər. Bunlardan birincisi rejissor Hilal Həsənovun quruluşunda 1985-ci ildə hazırlanan Fəridə Əlyarbəylinin "Qonşular" adlı iki hissəli pyesində Həsi və 1987-ci ildə rejissor, xalq artisti Məhəmməd Burcəliyevin quruluşunda Tofiq Mahmudun "Onuncular" adlı iki hissəli komediyasında Mehman

dırdı. Bu gün nə xoşbəxt bir aktyoram ki, bu kimi sənətkarların əhatəsində səhnə məktəbini keçə bildim.

- Təbii ki, yaşa dolduqca obrazlar artır və daha dolğun xarakterik obrazlar həvalə olunurdu. Bu obrazlar haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Təbii ki, belədir. Yaşa dolduqca səhnədə rejissorların diqqətini daha çox cəlb etməklə mükəmməl və xarakterik obrazlar tapşırırdı. Məsələn 1983-cü ildə səhnəyə qoyulan quruluşçu rejissorlar əməkdar mədəniyyət işçisi Ələddin İsmayilov və xalq artisti Vaqif Şərifovun birgə quruluşunda hazırlanan Səməd Vurğunun "Vaqif" tarixi dramında mənə həvalə olunan Təlxək obrazı digər obrazlarımdan fərqlənirdi. Sözsüz ki, bu obrazı da öz ştrixlərinə uyğun olaraq

diyasında tərəfmüqabili idik. Bu tamaşa teatrımızın repertuarında otuz ildən artıq bir dövrdə fasiləsiz olaraq oynanırdı. İlk dəfə bu komediyaya elə 1964-cü ildə rejissor, əməkdar incəsənət xadimi Həsən Ağayev müraciət edib. Pyesin yenidən 1984-cü ildə bərpası da uğurlu səhnə əsərlərimizdən birinə çevrilə bildi. Tamaşa hər zaman böyük anlaşıqla keçirdi. Bu tamaşada Faiq Qasimov Göyüş mən isə Səməndər obrazında iştirak edirdim. Biz bu komediyaya yeni aktyor heyəti olaraq daxil edildik. Deyərdim ki, rejissor tərəfindən tamaşaya əlavə edilən yeni ifaçılar da əsərin satirik ruhunu, yumorun məişət xarakterini, satiranın ictimai-sosial mahiyyətini həssaslıqla duyur və mənalı ifadə vasitələri ilə öz oyunumuzla canlandırırdı. Bu mənada hər zaman səhnədə mənə deyərdim ki, yaşıl işıq olub. Tamaşaçı alqışının sevincini hər zaman aktyor sənət dostlarımızla birlikdə bölüşürdük. Bir maraqlı faktı da deyəcəm. Uzun illər Gəncə Dövlət Dram Teatrının səhnəsində uğurlu tamaşalarımızdan biri də Sabit Rəhmanın "Əliqulu evlənin" komediyası olub. Xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev bu komediyada hər zaman Səfər (Sıfır) obrazında çıxışlar edib. Vaxt oldu ki, 1990-cı ildə bu pyesi yenidən teatrın repertuar planına daxil etdilər. Bu zaman tamaşanı rejissor, xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev hazırlamalı oldu. Sənətkarın böyüklüyünə baxın. O, özü də bu tamaşada oynaya bilərdi. Ancaq mənə bir gənc aktyor kimi qabağa çəkib dedi ki, indi Səfəri sən oynayacaqsan. Səhnədə Məhəmməd Burcəliyevin ifasında gördüyüm Səfərdən sonra bu obrazı oynamaq böyük məsuliyyət demək idi. Çalışdım ki, görüb-götürdüyüm sənət məktəbindən bəhrələnərək Səfəri elə Məhəmməd Burcəliyevin istədiyi kimi oynaya bilim. Bu mənim uğurum idi.

- Sənətkarlardan söz düşmüşkən, bu teatrın səhnəsində bir çox sənət korifeyləri ilə birgə çalışmaq qismətinizə nəşib olub. Bu sənətkarların Sizin həyatınızda və sənət yolunuzda nə kimi rolları olub?

- Tamamilə doğru. Qismətimə, taleyimə belə düşüb ki, bu teatrın səhnəsində Ələddin Abbasov, Məhəmməd Burcəliyev, Sədayə Mustafayeva, Rəmziyyə Veysəlova, Zülfüqar Baratzadə, Kərim Sultanov kimi sənətkarlarla bir səhnəni bölüşdüm.

Onların böyük sənət məktəbindən sənətin əsas aktyor yaradıcılığı üçün xarakterik olan xüsusiyyətlərini öyrənə bildim. Yaxşı yadımdadır ki, 1980-ci ildə teatrın səhnəsində rejissor, əməkdar incəsənət xadimi Həsən Ağayevin quruluşunda Mirzə İbrahimovun "Həyat" adlı iki hissəli dramı hazırlanırdı. Bu pyesdə mənə Pardon Qurbanəli obrazı həvalə olundu. Gənc yaşlarıam idi. Bu obrazı çox böyük həvəslə oynayırdım. Daxili baxışında görkəmli pedaqoqumuz, xalq artisti, rejissor Mehdi Məmmədov tamaşanın qəbulunda iştirak etmək üçün Gəncəyə gəldi. Tamaşanın müzakirəsindən sonra xalq artisti Məhəmməd Burcəliyev sevin-

ehtiyac var. Xatırlayıram ki, 2008-ci ildə quruluşçu rejissor və səhnə tərtibatçısı, əməkdar incəsənət xadimi Bəhram Osmanov olan Əli Əmirlinin "Varlı qadın" komediyası teatrımızın səhnəsində hazırlandı. Mən bu tamaşada Dilənçi obrazında çıxış edirdim. Qeyd etdiyim bu səhnə əsərində mövzuya yanaşma estetikası, məsxərə və məzhəkə xalq oyun-tamaşa elementlərindən satirik qrotekslə istifadə edilməsi ilə o qədər maraq doğururdu ki, tamaşaçılar möhüz bu pyesin tamaşasına sevgi-sevgi, təkrar-təkrar gəlib baxırdılar. Buradanda məntiqi nəticəni əldə etmək mümkündür ki, tamaşaçı əgər istədiyini canlı səhnədə görə bilirsə demək ki, gəlib baxacaqdır.



çli bir hislə gəlib dedi ki, təbrik edirəm seni. Mehdi Məmmədov dedi ki, Pardon Qurbanəlini təcili Bakıya göndərin. Yeni Bəşir Səfəroğlu dünyaya gəlib. Ancaq bu dəvətə baxmayaraq mən Gəncəni və doğma teatrımızı qoyub getmədim. Düşündüm ki, elə Gəncə teatrında qalsam yaxşıdır. O dövrlərdə daha çox Məhəmməd Burcəliyev çalışırdı ki, mən Bakıya gedim, daha çox püxtələşim, inkişaf edim və tanınım.

- Müasir dövrümüzdə teatrlarımıza tamaşaçıları cəlb etmək bir qədər mürəkkəbləşib. Sizcə daha çox nə etmək lazımdır ki, əvvəlki tamaşaçı axını bərpa edilə bilsin?

- Bu bir həqiqətdir ki, ötən əsrin 80-ci illərində televiziya kanallarının sayı çox az idi. Həm də internetə çıxış tələbat çoxluq təşkil etmirdi. O vaxtlar bu üzdən insanların əyləncəsi, istirahəti ancaq teatr və kino zallarında çoxluq təşkil edirdi. İndi daha çox televiziyalarda olan seriallar və digər internetə çıxış faktları teatrlara olan tamaşaçı axınının qarşısını alır. Yadımdadır ki, 80-ci illərdə Azərbaycanda televiziya məkanına çıxmaq da bir az mürəkkəb idi. O illərdə "Səhər görüşləri" adlı bir proqram vardı. Canlı efirə Gəncə teatrının aktyorlarından xalq artistləri Məhəmməd Burcəliyev, Sədayə xanım Mustafayeva, Zülfüqar Baratzadə və bir də mən dəvət olunduq. O vaxt efirdən sonra Gəncədə şəhərə çıxmağa belə qorxurdum. Az-az görünməyə çalışırdım. Çünki efir məkanı bir idi və hər kəsin maraq dairəsi də həmin efir məkanına cəmlənirdi. İndi isə tamamilə fərqli bir zamanda yaşayırıq. Ancaq buna baxmayaraq sözsüz ki, səhnədə canlı ifanı heç nə əvəz edə bilməz. Düşünürəm ki, bu gün daha çox komediya janrında olan pyeslərə

- Bu gün xatırlayırsız yaqin ki, 45 ildən artıq bir zaman kəsiyində hansı rejissorlarla işləmişiniz?

- Əməkdar incəsənət xadimləri olan Yusif Bağirov, Həsən Ağayev, Bəhram Osmanov, Oruc Qurbanov, Xalq artistləri Məhəmməd Burcəliyev, Vaqif Şərifov, rejissorlar Hilal Həsənov, İradə Gözəlova ilə işləmək qismətimə nəşib olub. Daha çox isə xalq artisti Vaqif Şərifovla səhnədə işləmək mənim üçün maraqlı idi. Çünki Vaqif Şərifovun dolğun mizan traktofkaları səhnədə bir aktyor olaraq özümüzü təsdiqləmək üçün daha çox imkanlar verirdi. Bu baxımdan onunla səhnədə işləməkdən hər zaman zövq alırdım.

Bu gün həyatının 65-ci baharını yaşayan, ömrünün 45 ilini Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına həsr edən bir aktyor üçün tamaşaçı alqışından və sevimlisi olmasından gözəl bir hiss yoxdur.

Bu sevgi hər zaman onun taleyinin nəşibi olub. Tükənməz tamaşaçı alqışları ilə qarşılanıb. Ancaq təəssüflər olsun ki, yaşının və yaradıcılığının daha da püxtələşən bir zamanında hələ də layiq olduğu fəxri adı ala bilməyən aktyor Akif Səfərov yaradıcılığının inkişaf etdirilməsindən yorulmur. Amalı, idrakı uğrunda çıxdığı yolda tükənməz və orijinal obrazlar üzərində çalışır.

Anar Burcəliyev  
Teatrşünas